

PATVIRTINTA
Utenos vaikų lopšelio-darželio
„Saulutė" direktoriaus
2023 m. spalio 27 d.
įsakymu Nr. V-46

**UTENOS VAIKŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „SAULUTĖ"
SVEIKATOS STIPRINIMO IR SAUGOJIMO PROGRAMA
„AUGINK MANE, SAULUTĖS SPINDULĖLI"
2023-2028 m.**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Utenos vaikų lopšelio-darželio „Saulutė“ (toliau - Mokykla) programos „Augink mane, saulutės spindulėli" **paskirtis** – stiprinti ir saugoti bendruomenės sveikatą.

2. Utenos vaikų lopšelis-darželis „Saulutė“ į sveikatą stiprinančių mokyklų tinklą įtrauktas nuo 2017 m. balandžio 28 d. komisijos sprendimu (registracijos Nr. SM_-393). Utenos vaikų lopšelis-darželis „Saulutė“ pripažintas sveikatą stiprinančia mokykla respublikoje iki 2022 m. ir **siekia pratęsti sveikatą stiprinančios mokyklos statuso galiojimo laiką 5 metams.**

3. Programa „Augink mane, saulutės spindulėli" **parengta vadovaujantis:**

- Mokyklų pripažinimo sveikatą stiprinančiomis mokyklomis ir aktyviomis mokyklomis tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos pasaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2019 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. V -651/V-665;

- Žmogaus saugos bendrąją programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V -1159 ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V -655 „Dėl žmogaus saugos bendrosios programos patvirtinimo“ pakeitimu;

- Utenos vaikų lopšelio-darželio „Saulutė“ strateginiu 2021-2024 m. planu;

- Utenos vaikų lopšelio-darželio „Saulutė“ metiniu 2023 planu patvirtintu direktoriaus 2023 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. V-14;

- Utenos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos specialistės, vykdančios sveikatos priežiūrą mokykloje, Kristinos Jasiūnienės 2023 m. veiklos planu;

- Sveikatos priežiūros įgyvendinimas ikimokyklinio ugdymo įstaigose metodinėmis rekomendacijomis;

- Sveikata stiprinančių mokyklų veiklos vertinimo rodikliai ir jų taikymas ikimokyklinio ugdymo mokyklose metodinėmis rekomendacijomis;

- Mokyklos ikimokyklinio ugdymo programa;

- Priešmokyklinio ugdymo bendrąja programa;

- Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašu.

4. Rengiant ir įgyvendinant programą **vadovautasi šiais principais:**

- Prieinamumo - ugdymo turinį sudaryti taip, kad būtų galima jį lanksčiai taikyti, atsižvelgiant į kiekvieno vaiko amžiaus tarpsnio ypatumus, individualius poreikius, interesus ir galimybes;

- Tęstinumo - laiduoti kokybiškai tinkamą perėjimą nuo ugdymo(si) šeimoje prie ugdymo(si) ikimokyklinėje įstaigoje. Ikimokyklinio ugdymo turinį suderinti su priešmokyklinio ugdymo turiniu. Vaikų ugdymą nukreipti į sėkmingą vaiko individualių fizinių, socialinių, pažinimo, kalbos ir bendravimo, kūrybinių galių plėtojimą;

- Veiksmingumo - siekti geros kokybės ugdymo (si) rezultatų sumaniai ir taupiai

naudojant turimus išteklius, nuolat vertinant, analizuojant ir planuojant savo veiklą;

- Kontekstualumo - ikimokyklinio ugdymo programos turinį pagal galimybes sieti su krašto socialinės, ūkinės, kultūrinės, švietimo raidos kontekstu, kartu su juo atsinaujinti ir stengtis atitikti nuolat kintančias visuomenės reikmes;

- Demokratiškumo - pedagogai, tėvai ir vaikai yra aktyvūs ugdymo(si) proceso kūrėjai, kartu dalyvauja nustatant ugdymosi poreikius;

- Pozityvumo - ugdymo procese kuriamos teigiamos emocijos, sudaromos sąlygos gerai vaiko savijautai;

- Humaniškumo - gerbti vaiką kaip asmenybę, garantuoti jam teisę gyventi ir elgtis pagal prigimtį bei asmeninę patirtį. Pedagogų ir vaikų santykiai grindžiami tarpusavio pasitikėjimu, atsakomybe, pagarba kito nuomonei, interesams;

5. **Programa siekiama** - formuoti ugdytinių sveikos gyvensenos įgūdžius, bendromis pedagogų bei bendruomenės pastangomis kurti integruotą, visa apimančią sveikatos stiprinimo sistemą bei sveikatai palankią aplinką. Atsižvelgiant į bendruomenės poreikius, vaikų sveikatos ir vystymosi amžiaus ypatumus, naujausius visuomenės sveikatos stiprinimo mokslo pasiekimus, į vykdomą veiklą bei turimus žmogiškuosius materialinius išteklius, bendruomenės narių pasiūlymus, pageidavimus.

6. **Programą įgyvendins** Utenos vaikų lopšelio - darželio „Saulutė“ administracija, visuomenės sveikatos specialistas, socialinis darbuotojas pedagogai ir kiti ugdymo procese dalyvaujantys specialistai, nepedagoginiai darbuotojai, ugdytiniai ir jų tėvai.

II SKYRIUS

SITUACIJOS ANALIZĖ 2017–2023 M. SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI IR IŠVADOS

2017- 2023 įgyvendinti uždaviniai:

- Kasmet visiems pedagogams buvo sudarytos sąlygos tobulinti profesines kompetencijas;

- Kasmet dalyvauta VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros (VĮŪMPRRA) „Pienas vaikams“ ir „Vaisių vartojimo skatinimas mokyklose“ programose;

- Kasmet vykdomi bent keli rajoniniai ir respublikiniai projektai, telkiantys darželio bendruomenę. Esame ilgalaiškės sveikos gyvensenos ugdymo programos „Sveikatiada“ nariai (dalyvaujame visose inicijuotose projekto veiklose, gauname padėką už aktyvų dalyvavimą);

- Kasmet, nuo 2013 m. iki 2023 dalyvaujame Lietuvos futbolo federacijos projekte „Futboliukas“. Šis projektas skitas padėti vaikams ugdyti savo fizinius gebėjimus žaidžiant, skatinant smalsumą pažinti futbolą per kūrybinę pusę;

- Kiekvienais metais esame partneriai Utenos rajone renginio „Moterys už futbolą“, kurio tikslas – skatinti fizinį aktyvumą, populiarinant futbolą tarp moterų. Įtraukiamos vaikų mamos, įstaigos darbuotojos;

- Visuomet aktyviai esame įsijungę į Lietuvos ikimokyklinio ugdymo įstaigų projektą „Mažųjų olimpiada“;

- Kasmet dalyvaujame Europos sporto savaitės *BeActive* renginiuose;

- Kartu su Utenos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuru ir socialiniais partneriais sėkmingai organizuojame rajoninę šventę, skirtą Šeimoms dieni „Aktyvi šeima“, kuris vyksta Utenio stadione;

- Iš respublikinio projekto „Sveikatiada“ ir UAB „Pontem“ Sveikatinimo idėjų konkurso bei Utenos rajono savivaldybės gamtosauginės veiklos projektų finansavimo fondų laimėti projektai „Aš judu, judėk ir tu“ , „Saulutės daigelis“ ;

- Kasmet darželyje veikia žaliasis gamtos kampelis, kuriame vaikai su pedagogais augina įvairių rūšių augalus ir mokosi augalų pažinimo bei auginimo. Esame nugalėję ekologiniame konkurse „Mano žalioji palangė“ -organizatoriai Lietuvos vaikų neformaliojo švietimo centras.

- Dalyvaujame Respublikiniame ekologiniame konkurse „Kamštelių vėjus“;

- Kasmet įstaigoje veikia stipri praktinė gamtosauginė veikla skatinanti vaikų kūrybiškumą, meilę gamtai ir tausojimą;

- Mokykla daug dėmesio skirdama sveikos gyvensenos įgūdžiams formuoti, siekia, kad vaikai linksmi leistų laiką, daug judėtų, sportuotų, mokytųsi valdyti savo emocijas, pasitikėtų savimi. Kasmet, kiekvieną rytą vaikai mankština salėje. Įstaiga bendradarbiauja su kitomis švietėjiškomis įstaigomis, o ypač su – Utenos Dauniškio gimnazija. Taip pat, kasmet, po keletą kartų, vaikai lankosi gimnazijos sveikatos kabinete, kur visuomenės sveikatos specialistė veda sveikatinimo veiklas su interaktyvios lentos galimybėmis ir leidžia vaikams atlikti metodines sveikatinimo užduoteles;

- 2022 m. darželio laisvoje grupėje įrengta nauja fizinio aktyvumo grupė, jos grindys ir 1 metras aukščio sienų padengta minkšta danga. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus ugdytiniais, pagal sudarytą grafiką, 2 kartus per savaitę vyksta fizinio aktyvumo veiklos. Nuo 2022 m. spalio mėn. užsiėmimus veda mokytojas, dirbantis pagal ikimokyklinio ugdymo programą (fizinio aktyvumo). Įsigyta naujų priemonių estafetėms, judriesiems žaidimams, mankštoms. Užtikrinant saugią, aktyvią veiklą lauke, įrengtas 50 kv. m. minkštos dangos takas, pakeistos lauko takelio plytelės, paklotos trinkelės. Vaikai gali saugiai važinėti paspirtukais ir dviratukais;

- Teiktos paraiškos Utenos rajono savivaldybei finansavimui gauti. Finansuoti du projektai: „Vaikų ekologinis ugdymas“ (įsigyta 3 inovatyvios transporto priemonė ankstyvojo amžiaus vaikams: balansinis dviratukas ir du lenktyniniai triračiai, suorganizuotas bendruomenės renginys „Diena be automobilio“, „Sveiki ir stiprūs „Saulutės“ vaikai (įsigyta 2 inovatyvios transporto priemonės-vaikiški lenktyniniai triračiai);

- 2022 m. mokykla dalyvavo UEFA, „Disney“ ir Lietuvos futbolo federacijos projekte, kurio metu mergaitės mokėsi žaisti futbolą pasitelkiant „Disney“ filmų „Ledo šalis 2“ ir „Nerealieji 2“ herojų pasakojamas istorijas bei nuotykius;

- Kasmet dalyvavome respublikiniuose projektuose: „Sveikata visus metus“, „Sveikos mitybos laivo kelionė per Lietuvą“;

- Kasmet šiltuoju metų laiku 3-7 metų ugdytiniais mankštos vyko lauke;

- Kasmet organizuotos mini mankštos ir psichinę sveikatą gerinančios veiklos visiems įstaigos darbuotojams;

- Kasmet, ištikus metus, vieną kartą per savaitę vyksta futboliuko treniruotės priešmokyklinio amžiaus vaikams su Utenos „Utenio“ treneriais. Vieną kartą per savaitę priešmokyklinio amžiaus vaikai lanko nemokamą teniso treniruotę. Norintys lanko karate bei sportinių šokių būrelių užsiėmimus;

- Kasmet, rugsėjo mėnesį, organizuojama darželyje „Saulutės šeimų sporto šventė“;

- Kasdien, aktyviai plėtojamas vaikų sportinis ir sveikatinantis ugdymas. Čia daug dėmesio skiriame ir vaikų pažinimui, estetiniam, meniniam ugdymui, edukacinės aplinkos estetiškumui bei saugumui.;

- Kasmet organizuotos fizinio aktyvumo veiklos miesto sporto erdvėse: Dauniškio gimnazijos stadione, sporto aikštelėje prie daugiafunkcio sporto centro, Dauniškio ežero ir t.t.;

- Utenos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro visuomenės sveikatos specialistės, vykdančios vaikų sveikatos priežiūrą renginiai ir veiklos vyko pagal 2017-2023 metų veiklos planą;

- Kasmet vyksta prevencinis darbas. Organizuotos edukacinės veiklos su Utenos priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos darbuotojais bei su Utenos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos specialiste. Jų metu vaikai supažindinami su ugniagesio-gelbėtojo darbu, ugniagesių darbo įranga, prisiminti elgesio su ugnimi reikalavimai. Priešmokyklinio amžiaus vaikams organizuotos praktinės pratybos kaip saugiai elgtis gatvėje, kaip elgtis ištikus nelaimėi;

- Kasmet į ugdymo procesą integruotos prevencinės programos: socialinių įgūdžių ugdymo programa „Zipio draugai“ (priešmokyklinio amžiaus vaikams) ir emocinio-socialinio ugdymo programa „Kimochi“ (ikimokyklinio amžiaus vaikams);

- 2023 rugsėjo 20 d. įstaigos ugdytiniai ir bendruomenė, pasipuošę visuomeninės organizacijos „Gelbėkit vaikus“ lipdukais, dalyvavo Solidarumo bėgime. Po visuotino bėgimo visi dalyviai buvo apdovanoti ir džiaugėsi Solidarumo diplomais – padėkomis už pastangas padėti vaikams.

- Organizuotas sportinis renginys-žygis „Aš ir tu, mes sportuojame kartu“. Mažos kojelės leidosi į kelionę ir įveikė nemažą atstumą – apkeliavo aplink Dauniškio ežerą. Pusiaukelėje žaidė žaidimus, pramogavo, gėrėjosi gamta ir vandens paukščiais.

- Visi mokyklos darbuotojai 2022 metų kovo – birželio mėnesiais turėjo galimybę dalyvauti 40 valandų mokymų programoje „Mokyklų darbuotojų gebėjimų visuomenės psichikos sveikatos srityje stiprinimo veikla“, kurią gyvai organizavo VšĮ „Psichologinių idėjų namai“ kartu su Utenos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuru. Dalyviai susitiko su aštuoniais psichologais, kurie pateikė dešimties skirtingų temų medžiagą, vedė praktinius užsiėmimus.

- 2023 m. gegužės 25 d. darželyje vyko akcija „Švarūs dantukai“, kurios metu Kiškis (mokytoja Aušra) ir Dantukų fėja (visuomenės sveikatos specialistė Kristina, vykdanči sveikatos priežiūrą mokykloje) priminė dantukų priežiūros taisykles ne tik vaikučiams, bet ir jų tėveliams bei padovanojo po dantų šepetuką ir knygutę, kaip teisingai prižiūrėti dantukus. Už dovanėles dėkojame Utenos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biurui.

- 2023 m. gegužės 28 d. LTMŽ finaliniame festivalyje Jonavoje dalyvavo 6 vaikai iš „Paukštelių“ ir „Voveriukų“ grupių. Mažieji sportininkai fizinio aktyvumo žaidimų metu atliko krepšinio, futbolo, regbio, tinklinio, ledo ritulio bei kitų sporto šakų užduotis. Jiems padėjo mokytojos Aušra ir Loreta. Mažuosius dalyvius aplankė krepšininkas Domantas Šeškus. Festivalio sportininkai į namus grįžo pilni gerų emocijų, įspūdžių su dovanomis ir medaliais.

- Kasmet mokykla jungiasi prie iniciatyvų: „Tolerancijos diena“, veiksmo savaitė „Be patyčių“. Ugdytiniai tobulina socialinius gebėjimus, įgyja žinių, įgūdžių, kaip atpažinti savo emocijas, jausmus ir kaip juos valdyti, didelis dėmesys skiriamas patyčių prevencijai, saugaus elgesio įgūdžių formavimui.

- 2023 m. balandžio 26 dieną dalyvavome nacionalinio renginio „Sveikatą stiprinančių mokyklų banga per Lietuvą 2023“, sveikatinimo žygyje „Ant bangos“. Jis vyko Utenos Vyžuonų parke. Renginio globėja – Pasaulio sveikatos organizacijos atstovybė Lietuvoje. Renginio dalyviai – sveikatą stiprinančių mokyklų bendruomenės, visuomenės sveikatos biuro specialistai, savivaldybių politikai.

7. Sveikatos stiprinimo ir saugojimo programa „Augink mane, saulutės spindulėli sėkmingai tęsia savo veiklas atsižvelgdama į įstaigos vykdomą veiklą, turimus išteklius ir bendruomenės narių pasiūlymus. Komisija nustatė stipriąsias ir silpnąsias puses, numatė ateities galimybes, grėsmes, išsikėlė tikslą, uždavinius, priemones šiems uždaviniams įgyvendinti, subūrė bendruomenės narius komandiniam darbui. Rengiant programą buvo laikomasi viešumo, bendravimo ir bendradarbiavimo principų.

2017–2023 M. SSGG ANALIZĖ

STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
<ul style="list-style-type: none"> • Mokykloje įdiegtas el. dienynas „Mūsų darželis“; • Ugdyma(si) skatinanti lauko aplinka; • Motyvuoti, žinių siekiantys darbuotojai; • Sudarytos sąlygos visapusiškam mokytojų tobulėjimui; • Glaudus bendradarbiavimas su tėvais; 	<ul style="list-style-type: none"> • Didelė darbuotojų kaita; • Mokytojų kompetencijų stoka (ypač IKT); • Lėšų trūkumas ugdymo (si) sąlygoms gerinti, sveikos gyvensenos propagavimui bei aktyviai veiklai vykdyti;

<ul style="list-style-type: none"> • Vaikai greitai adaptuojasi ir gerai jaučiasi darželyje; • Racionaliai naudojami materialiniai ištekliai; • Nuolatinis mokyklos tradicijų kūrimas; • Sistemingas mokyklos veiklos įsivertinimas; • Duomenimis grindžiamas planavimas; • Renovuotas Mokyklos pastatas iš išorės; • Efektyvus bendravimas ir bendradarbiavimas su Utenos rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuru, kitomis rajono švietimo įstaigomis: lopšeliais - darželiais „Gandrelis“, „Varpelis“, „Voveraitė“, „Želmenėlis“, Sudeikių daugiafunkcio centro vaikų darželiu, Pakalnių, Antalgės vaikų darželiais, Aukštakalnio pradinė mokykla, Dauniškio gimnazija, Vyturių progimnazija, sporto medicinos ir sveikatinimo centru Helona, • Parengtas bendras priemonių planas su Visuomenės sveikatos biuru, vykdant sveikos gyvensenos prevencines programas 	<ul style="list-style-type: none"> • Vidaus patalpų būklė • Nepakankamai išnaudojamos vidaus ir lauko erdvės ugdymui; • Silpna komandinio darbo, darbo grupėse praktika; • Prasta darbuotojų sveikata; • Blogėjantis vaikų sveikatos indeksas; • Ne visų amžiaus grupių vaikai gali dalyvauti išvykose; • Nepakankamas ugdytinių fizinio aktyvumo skatinimas; • Įstaigai trūksta pagalbą teikiančių specialistų (nėra psichologo, kineziterapeuto); • Silpnėjantis tėvų noras gyventi sveikai; • Per mažai organizuojama veiklų už mokyklos teritorijos ribų
GRĖSMĖS	GALIMYBĖS
<ul style="list-style-type: none"> • Didėjanti konkurencija tarp darželių; • Vaikų skaičiaus mažėjimas; • Padidėjęs vaikų sergamumas užkrečiamomis ligomis; • Kvalifikuotų darbuotojų trūkumas; • Didelis tėvų užimtumas, mažas aktyvumas 	<ul style="list-style-type: none"> • Ugdymui panaudoti laisvas vidaus ir lauko erdves; • Efektyvinti vaikų pažangos ir pasiekimų vertinimo sistemą; • Plėtoti kolegialaus grįžtamojo ryšio teikimo galimybes

III SKYRIUS SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMOS TIKSLAS, PRIORITETAJ

8. Tikslas - formuoti vaikų sveikos gyvensenos įgūdžius, bendromis pedagogų, specialistų, personalo bei tėvų pastangomis kurti integruotą, visa apimančią sveikatos stiprinimo sistemą bei sveikatai palankią fizinę ir psichosocialinę aplinką, ugdyti pozityvų požiūrį į sveiką gyvenseną.

9. Prioritetas – vaiko sveikatą stiprinanti įstaiga, užtikrinanti sąlygas vykdyti tikslinius vaikų sveikatos stiprinimo ir saugumo užtikrinimo projektus.

10. Uždaviniai:

10.1. Sukurti vaikų sveikatinimo programos įgyvendinimo sistemą;

10.2. Stiprinti bendruomenės narių tarpusavio santykius, pagrindine vertybe laikant

pasitikėjimą ir partnerystę;

10.3. Kurti saugią, sveiką, higienos reikalavimus atitinkančią ugdymo aplinką Utenos vaikų lopšelyje - darželyje „Saulutė“;

10.4. Telkti mokyklos bendruomenės narius sveikatos stiprinimui ir sveikatos ugdymui, racionaliai panaudoti esamus materialiuosius išteklius;

10.5. Kurti vaikų sveikatą stiprinančią aplinką, pasitelkus įstaigos bendruomenę, socialinius partnerius;

10.6. Skleisti sveikatą stiprinančios mokyklos patirtį vietos bendruomenei;

10.7. Palaikyti glaudžius ryšius su kitomis švietimo sveikatą stiprinančiomis mokyklomis;

IV SKYRIUS

SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMOS UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, LAUKIAMIEI REZULTATAI IR JŲ VERTINIMO RODIKLIAI

1 veiklos sritis. SVEIKATOS STIPRINIMO VEIKLOS VALDYMO STRUKTŪRA, POLITIKA IR KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

Uždavinys sukurti kokybišką vaikų sveikatinimo programos įgyvendinimo sistemą.

Eil. Nr.	Priemonė	Priemonės įgyvendinimo data	Už priemonės įgyvendinimą atsakingi asmenys (tik pareigos)
1.1.	Atnaujinta ir papildyta darbo grupė, organizuojanti sveikatos stiprinimo veiklą įstaigoje. Darbo grupė sudaryta kuo platesniu spektru: mokyklos bendruomenės nariai: mokinių ir jų tėvų atstovai, mokytojai, visuomenės sveikatos specialistas, socialinis pedagogas, pavaduotoja, sporto klubo atstovas	2023 spalio mėn.	Direktorė, pavaduotoja ugdymui
1.2	Parengtas veiklos planas ir supažindinta bendruomenė su sveikatos stiprinimo procesų ir rezultatų vertinimo metodika	Du kartus per metus	Sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė, Direktorė
1.3	Sveikatos stiprinimo procesų ir rezultatų vertinimas integruotas į mokyklos veiklos vertinimo sistemą	Du kartus per metus	Sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė, Direktorė
1.4	Aktyvūs bendruomenės nariai įtraukti į programą	Pagal poreikį	Sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė
1.5	Ugdytojų darbo patirties sklaida įstaigos interneto svetainėje, miesto ir respublikos žiniasklaidoje, miesto švietimo įstaigų metodiniuose užsiėmimuose	Po kiekvienos veiklos	Sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė, Pedagogai
Laukiamas rezultatas – bus užtikrintas sveikatą stiprinančios Mokyklos veiklos planavimas: įstaigos pedagogai kasmet planuos sveikatinimo programą, įvykdys priežiūrą, vertinimą bei tobulės.			

2 veiklos sritis. PSICHOLOGINĖ APLINKA

Uždavinys stiprinti bendruomenės narių tarpusavio santykius, pagrindine vertybe laikant pasitikėjimą ir partnerystę.

Eil. Nr.	Priemonė	Priemonės įgyvendinimo data	Už priemonės įgyvendinimą atsakingi asmenys (tik pareigos)
2.1	Veiklos (renginiai, bendravimas ir bendradarbiavimas, konsultacijos, pasitarimai ir t.t.) užtikrinančios visų darželio bendruomenės narių gerą savijautą mokykloje, saugumo jausmą, gaunamą pagalbą. Grupių ugdomojoje veikloje numatomos ir vedamos sveikos gyvensenos veiklos, organizuojamos sveikatos savaitės, piešinių parodos bei kiti visuomenės sveikatos specialistės ir pedagogų renginiai	Nuolat	Logopedas, Visuomenės sveikatos specialistas, Pedagogai, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, Sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė
2.2	Veiklos (renginiai, bendravimas ir bendradarbiavimas, konsultacijos, pasitarimai ir t.t.) užtikrinančios specialiujų ugdymosi poreikių turinčių mokinių bei socialinę atskirtį patiriančių mokinių – gerą savijautą mokykloje, saugumo jausmą, gaunamą pagalbą. Grupių ugdomojoje veikloje numatomos ir vedamos sveikos gyvensenos veiklos, organizuojamos sveikatos savaitės, piešinių parodos bei kiti visuomenės sveikatos specialistės ir pedagogų renginiai	Nuolat	Logopedas, Visuomenės sveikatos specialistas, Pedagogai, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, Sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė
2.3	Skelbimu ar informacinius stendu bus informuota įstaigos bendruomenė apie galimybę žodžiu ir raštu išsakyti savo nuomonę apie sveikatos stiprinimo programos įgyvendinimą	Kartą per metus	Sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė
2.4	Skelbimu ar informacinius stendu u teiksime pasiūlymus bendruomenei, kad gali prisidėti prie sveikatos stiprinimo procesų vykdymo	Pagal poreikį	Sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė
2.5	Vaiko gerovės komisijos aktyvi veikla	Nuolat	VGK pirmininkas, Sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė
2.6	Mokykla dalyvaus Utenos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro organizuojamose papildomose ilgalaikėse socialines ir emocines kompetencijas ugdančiose smurto prevencijos programose įvairių amžiaus grupėse „Neįtikėtini metai“	2023-2028	Visuomenės sveikatos specialistas, Pedagogai, Pavaduotoja ugdymui, Sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė
2.7	Vykdytume socializacijos programą „Zipio draugai“, emocinio intelekto ugdymo programą „Kimochi“.	2023-2028	Sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė, Pedagogai

	Dalyvausime akcijose: Tolerancijos diena, „Savaitėlė BE PATYČIŲ“, renginyje „Džiaugsmo šventė“. Bendradarbiausime su pedagoginės psichologinės tarnybos specialistais		
Laukiamas rezultatas – bus plėtojamas pasitikėjimas, partnerystė, sukurtas geras įstaigos mikroklimatas, glaudus ryšys su specialistais, gydytojais, kitomis švietimo įstaigomis, įgyvendinančiomis sveikatos stiprinimo programas.			

3 veiklos sritis. FIZINĖ APLINKA

Uždavinys kurti saugią, sveiką, higienos reikalavimus atitinkančią ugdymo aplinką Utenos vaikų lopšelyje - darželyje „Saulutė“.

Eil. Nr.	Priemonė	Priemonės įgyvendinimo data	Už priemonės įgyvendinimą atsakingi asmenys (tik pareigos)
3.1	Kasmet Mokykloje įgyvendinti ne mažiau kaip du projektai ugdytinių sveikatos stiprinimui	Bent du kartus į metus	Sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė, administracijos nariai
3.2	Teritorijos ir patalpų priežiūra, turtinimas bei puoselėjimas.	Nuolat	Direktorė, ūkvedė, buhalterė
3.3	Priemonės, skatinančios visų bendruomenės narių fizinį aktyvumą. Bus įsigyta inventoriaus fiziniam aktyvumui (priemonės estafetėms, judriems žaidimams, mankštoms ir t.t.).	2023-2028	Pavaduotoja ugdymui, ūkvedys
3.4	Vaikų sveikatos stebėsenos vykdymas (profilaktinių patikrinimų bei sergamumo metu)	Nuolat	Visuomenės sveikatos specialistas
3.5	Stebimas ar nepadidėjęs triukšmas. Triukšmui mažinti pasitelkiama sveikatinimo renginiai „Tylos karalius“, įvairūs pokalbiai – diskusijos su vaikais apie triukšmą. Kartą į metus visuomenės sveikatos specialistas ir ūkvedys matuos triukšmo lygį grupėse, pateiks grupėms išvadas ir rekomendacijas. Mokykla bendradarbiaus su pirminės sveikatos priežiūros specialistais dėl vaikų dantų silantavimų, darbuotojų profilaktinių patikrinimų, skiepų ir pan. Mokykla dalyvaus ES ir valstybės remiamose programose „Pienas vaikams" ir „Vaisių vartojimo skatinimas mokyklose"	Nuolat Kasmet	Sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė, direktorė, visuomenės sveikatos specialistas, ūkvedys, pedagogai
3.6	Maitinimas organizuotas pagal sveikos mitybos rekomendacijas, užtikrinant geriausią kokybę, dalyvaujant vaisių, daržovių ir pieno produktų vartojimo skatinimo programose bei ugdant mokinių sveikos mitybos įgūdžius. Pokalbiai –	Nuolat	Direktorė, maitinimo paslaugų organizatorė, visuomenės sveikatos specialistas, pedagogai,

	diskusijos su vaikais prieš maisto švaistymą. Valgiaraščių derinimas skelbiamas viešai grupėse, tėvų lontoje		sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė
	Renginių, pokalbių, diskusijų, susijusių su fiziniu aktyvumu bei sveika gyvensena inicijavimas, išvykų, sporto švenčių, sportinių pramogų organizavimas. Dalyvausime fizini aktyvumą skatinančiuose renginiuose „Aktyvi šeima“, „Moterys už futbolą“, žygis į Skaistašilio mišką priešmokyklinio ugdymo grupių ugdytiniais, basų pėdučių dieneles, „Saulutės“ šeimų sporto šventė ir pan. Organizuosime tėvų, vaikų ir pedagogų švarinimosi talkas ir akcijas „Tausojam gamtą“, „Rūšiuojam“	2023-2028	Sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė
3.7	Darželyje įrengtas ne mažesnis kaip 50 kv. m. minkštos dangos takas lauke aktyviai ugdytinių veiklai	2023 m-2024 m.	Direktorė, ūkvedys
3.8	2 mokyklos ugdytinių grupės dalyvaus respublikiniame darželinukų projekte „Mažųjų žaidynės“. Šešios mokyklos grupės dalyvaus respublikiniame projekte „Sveikatiada“. Dvi ikimokyklinės grupės dalyvaus respublikiniame projekte „Sveikata visus metus“	2023-2028	Pedagogai, sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė
Laukiamas rezultatas – Laukiamas rezultatas - gerės bendruomenės ir ugdytinių sveikata bei vaikų mityba, formuosius nuostata - kad tik glaudžiai bendradarbiaujant ir diskutuojant visais rūpimais vaiko auklėjimo ir sveikatos klausimais galime siekti vieno bendro tikslo - laimingas ir sveikas vaikas.			

4 veiklos sritis. ŽMOGIŠKIEJI IR MATERIALINIAI IŠTEKLIAI

Uždavinys telkti mokyklos bendruomenės narius sveikatos stiprinimui ir sveikatos ugdymui, racionaliai panaudoti esamus materialiuosius išteklius.

Eil. Nr.	Priemonė	Priemonės įgyvendinimo data	Už priemonės įgyvendinimą atsakingi asmenys (tik pareigos)
4.1.	Į mokyklos sveikatos stiprinimo procesus įtraukta Utenos Dauniškio gimnazija, Utenos lopšelis – darželis „Gandrelis“, NVSC (Utenos sveikatos departamentas, prie užkrečiamų ligų skyriaus), Utenos savivaldybės visuomenės sveikatos biuras. Sudarytos dvi bendradarbiavimo sutartys su Utenos PSPC (Pirminiu sveikatos priežiūros centru), Utenos	Kasmet	Pavadootoja ugdymui, visuomenės sveikatos specialistas

	Hiperika. Vyksta įvairūs susitikimai su įvairių sričių medikais, psichologais, Vaikų teisių apsaugos tarnybos, PPT specialistais		
4.2	Mokykloje yra planuojamas profesinių kompetencijų sveikatos stiprinimo ir ugdymo klausimais tobulinimo poreikis, sistemingai planuojamas individualus ir organizuotas šių kompetencijų tobulinimas	Kasmet	Direktorė
4.3	2 proc. finansinės paramos panaudojimas (ugdymo aplinkai gerinti, metodinės medžiagos ir kitų sveikatos ugdymui reikalingų priemonių įsigijimas)	Kasmet	Direktorė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui
4.4	Lauko žaidimų aikštelių atnaujinimas	Kasmet	Direktorė, ūkvedys
4.5	Suplanuotos tikslinės priemonės: mokytojams, kitiems specialistams, mokiniams ir jų tėvams pasitelkti ugdant sveikatą. Visuomet yra lėšų metodinei medžiagai įsigyti bei veiklų organizavimui	Kasmet	Direktorė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui
4.6	Atliksime vidaus erdvių kapitalinį remontą	Kasmet	Direktorė, ūkvedys
<p>Laukiamas rezultatas – įstaigos darbuotojai, visuomeninės organizacijos įsitrauks į sveikatos stiprinimo plėtojimą, gerės ugdytinių ir bendruomenės sveikata. Bus sutelkti ištekliai sveikatos stiprinimui ir sveikatos ugdymui. Vaikai turės palankias, kūrybiškas edukacines aplinkas lauke ir grupėse.</p>			

5 veiklos sritis. SVEIKATOS UGDYMAS

Uždavinys - telkti mokyklos bendruomenės narius sveikatos stiprinimui ir sveikatos ugdymui, racionaliai panaudoti esamus materialiuosius išteklius.

Eil. Nr.	Priemonė	Priemonės įgyvendinimo data	Už priemonės įgyvendinimą atsakingi asmenys (tik pareigos)
5.1.	<p>Sveikatos ugdymas yra suplanuotas ir apima šias temas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fizinį aktyvumą ir sportą; • sveikatai palankią mitybą; • tabako, alkoholio ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo bei nelaimingų atsitikimų, traumų, streso, prievartos, patyčių prevenciją; • rengimą šeimai ir lytiškumo ugdymą; • užkrečiamųjų ligų prevenciją • asmens higieną; • vartojimo kultūros ugdymą 	Kasmet	Sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė

5.2	Mokykloje įgyvendinamos kitos papildomos su sveikatos stiprinimu susijusios programos: <ul style="list-style-type: none"> • Kokybiškos švietimo sistemos kūrimo programa • „Kimochi“ • „Zipio draugai“ ir k.t. 	Kasmet	Sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė
5.3	Sveikatos ugdymas vyksta per įvairias neformaliojo švietimo veiklas: veikia būreliai: <ul style="list-style-type: none"> • karate • sportinių šokių • teniso • robotika • mankštą ves futbolo klubo treneriai 	Kasmet	Sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė
5.4	Vyks tėvų švietimas sveikos gyvensenos klausimais (lankstinukai, skrajutės, rekomendacijos, parodos)	Kasmet	Sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė
5.5	Organizuojamos bendros šventės, sportinės pramogos su visuomeninėmis organizacijomis, kitų švietimo įstaigų kolektyvais ir kitais socialiniais partneriais	Kasmet	Sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė
5.6	Vyks sceninio meno veiklos. Suburta bendruomenės teatro trupė (vaikai, mokytojai, tėvai). Pastatomas bent vienas naujas spektaklis per metus	2023-2028	Meninio ugdymo mokytoja, pedagogai
5.7	Kūrybiškos edukacinės aplinkos kūrimas lauke (poilsio, aktyvaus judėjimo zonos)	Kasmet	Direktorė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui
Laukiamas rezultatas – įstaigos darbuotojai, visuomeninės organizacijos ištrauks į sveikatos stiprinimo plėtojimą, gerės ugdytinių ir bendruomenės sveikata. Bus sutelkti ištekliai sveikatos stiprinimui ir sveikatos ugdymui. Vaikai turės palankias, kūrybiškas edukacines aplinkas lauke ir grupėse.			

6 veiklos sritis. SVEIKATĄ STIPRINANČIOS MOKYKLOS PATIRTIES SKLAIDA

Uždavinys - siekiama skleisti sveikatą stiprinančios mokyklos patirtį savivaldybės ir šalies mokyklų bendruomenėms

Eil. Nr.	Priemonė	Priemonės įgyvendinimo data	Už priemonės įgyvendinimą atsakingi asmenys (tik pareigos)
6.1.	Mokykla turi nusistačiusi sveikatą stiprinančios mokyklos patirties sklaidą po įgyvendintos užduoties	Pagal poreikį	Sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė
6.2	Mokykla turi sudariusi pranešimų tematikos planą, visuomet panaudoja turimas komunikavimo priemones ir	2023-2028	Sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė

	įtraukia mokyklos bendruomenės narius		
6.3	Organizuojamos atvirų durų dienas sveikos gyvensenos klausimais	Metuose kartą	Sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė
6.4	Dalijasi gerąja darbo patirtimi metodinėse grupėse, visuotiniuose bei grupių tėvų susirinkimuose, bendruomenės susirinkimuose	Nuolat	Sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė
6.5	Domisi naujovėmis, bendradarbiauja su kolegomis iš sveikatą stiprinančių mokyklų tinklo	Nuolat	Sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė
6.6	Skleidžia sveikos gyvensenos idėjas nuo pat mažens visuose visuomenės sluoksniuose renginių metu, per spaudą ir kt.	Nuolat	Sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė, Pedagogai, Visuomenės sveikatos specialistė
6.7	Sveikatą stiprinančios mokyklos patirtis skleidžiama kiekvienais programos įgyvendinimo metais ir parengta pranešimu visuomenei (Utenos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro tinklapiuose, Utenos regiono apskrityje). Į šią veiklą įtraukiami mokyklos bendruomenės nariai	Kiekvienais metais	Sveikatą stiprinančios veiklos darbo grupė, Pedagogai, Visuomenės sveikatos specialistė
Laukiamas rezultatas – vaikų ugdymas bus individualizuojamas ir atitiks jų poreikius bei galimybes. Per sveikatos stiprinimo ir saugojimo temų įvairovę bus skiriama pakankamai dėmesio fizinei, psichinei, emocinei sveikatai.			

V SKYRIUS SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO VERTINIMAS

11. Programai įgyvendinti bus skiriama dalis 2 proc. pajamų mokesčio, savivaldybės biudžeto ir valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos (mokinio krepšelio) lėšos.

12. Rėmėjų lėšos.

VI SKYRIUS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO LĖŠŲ ŠALTINIAI

13. Mokyklos veiklos pagrindiniai finansavimo šaltiniai: valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų (Mokymo lėšos) savivaldybės biudžetui skirtos lėšos, Utenos rajono savivaldybės lėšos, pajamos už teikiamas paslaugas (tėvų įnašai už vaikų išlaikymą), fondų, organizacijų, kitų juridinių ir fizinių asmenų teisėtais būdais skirtos lėšos (1,2 proc. GPM, projektinės lėšos, parama).

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Programos įgyvendinimą koordinuos Utenos vaikų lopšelio - darželio „Saulutė“ direktorės pavaduotoja ugdymui.

15. Kontrolę vykdys Utenos vaikų lopšelio - darželio „Saulutė“ direktorė.

16. Už programos vykdymą bus atsiskaitoma Utenos vaikų lopšelio - darželio „Saulutė“ Mokyklos tarybai.

17. Apie programos vykdymą bus informuojama tinklalapyje <https://www.saulute.utena.lm.lt/>, žiniasklaidoje, stenduose

PRITARTA

Utenos vaikų lopšelio-darželio „Saulutė“
Mokyklos tarybos posėdžio 2023 m.
spalio 27 d. protokoliniu nutarimu
(protokolas Nr. T-4)